

ПІДСУМКИ ВИСТУПУ ЗБІРНОЇ КОМАНДИ УКРАЇНИ З ФЕХТУВАННЯ У 2009 РОЦІ ТА НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОЛІМПІЙСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ ФЕХТУВАЛЬНИКІВ УКРАЇНИ

В.О. Дрюков¹, П.М. Азарченко², В.М. Глебов², О.В. Дрюков², М.Л. Ткаченко¹
В.С. Шуберт³

¹Державний науково-дослідний інститут фізичної культури і спорту

²Національний університет фізичного виховання і спорту України

³Львівський державний університет фізичної культури і спорту

Анотація. В.О. Дрюков, П.М. Азарченко, В.М. Глебов, О.В. Дрюков, М.Л. Ткаченко, В.С. Шуберт. Підсумки виступу збірної команди України з фехтування у 2009 році та напрями вдосконалення олімпійської підготовки фехтувальників України // Актуальні проблеми фізичної культури і спорту. – 2009. - № 16. – С. 10-16. *Мета:* проаналізувати спортивні результати українських спортсменів на чемпіонатах Європи та світу 2009 року та оцінити певні напрями вдосконалення олімпійської підготовки фехтувальників України у чотирирічному олімпійському циклі 2009-2012 рр. *Методи дослідження:* аналіз даних з літературних джерел, інформаційної мережі Інтернет, технічних протоколів чемпіонату Європи та світу в 2009 р. з фехтування, педагогічні спостереження, опитування, методи математичної статистики. *Результати:* показано, що успішний виступ українських спортсменів у фехтуванні 2009 року базується на раціональній системі підготовки спортсменів у чотирирічному олімпійському циклі, де структура річного циклу передбачає багаточислове планування з досягненням піку спортивної майстерності до 2-3 головних стартів сезону. Структура кожного річного циклу підготовки враховує спортивний календар Міжнародної федерації фехтування й адаптована до специфіки фехтування. Зроблено аналіз спортивних результатів членів збірної команди України на головних змаганнях 2009 року, а також показано напрями вдосконалення олімпійської підготовки фехтувальників України. *Висновки:* Вирішальну роль в успішному виступі спортсменів України на чемпіонатах світу та Європи у 2009 році (завойовано 3 золоті, 1 срібна і 3 бронзові медалі) мали такі чинники: планування процесу підготовки, що гарантує високу вірогідність виходу на вищий рівень готовності під час головних змагань; комплексний контроль функціональних можливостей, прихованих резервів, поточних й оперативних станів з метою індивідуальної оптимізації процесу підготовки; розробка оптимальних техніко-тактичних моделей змагальної діяльності та шляхів їх реалізації на головних змаганнях; розробка спеціальних дієт, програм відновлювальних процедур; допомога співробітників наукової групи тренерам в розробці та корекції планів підготовки, програм різних структурних утворень тренувального процесу, тренувальних засобів тощо.

Ключові слова: змагання, спортсмени, спортивні результати, фехтування.

Вступ

Позаду чотирирічний олімпійський цикл 2005-2008 рр. з головним стартом на Іграх XXIX Олімпіади в Пекіні, де в командних змаганнях на шаблях серед жінок збірна команда України вперше завоювала золоті медалі.

Попереду новий чотирирічний олімпійський цикл 2009-2012 рр. Тому дуже важливо проаналізувати спортивні результати українських спортсменів на чемпіонатах Європи та світу 2009 року й оцінити певні напрями вдосконалення олімпійської підготовки фехтувальників України. Дослідження та експертне оцінювання за підсумками виступу українських спортсменів на чемпіонатах Європи та світу 2009 року є також і важливою віхою у визначенні перспектив виступу збірної команди України з фехтування на Іграх XXX Олімпіади у Лондоні.

Зв'язок з науковими планами. Дослідження виконане в рамках теми 1.3.5. «Організаційні та практичні основи науково-методичного забезпечення підготовки національних команд до Олімпійських ігор» (№ державної реєстрації 0106U010995) Зведеного плану науково-дослідної роботи у галузі фізичної культури і спорту на 2006-2010 рр.).

Мета роботи - проаналізувати спортивні результати українських спортсменів на чемпіонатах Європи та світу 2009 року й

оцінити певні напрями вдосконалення олімпійської підготовки фехтувальників України у чотирирічному олімпійському циклі 2009-2012 рр.

Методи дослідження

Аналіз даних з літературних джерел, інформаційної мережі Інтернет, технічних протоколів чемпіонату Європи та світу 2009 року з фехтування, педагогічні спостереження, опитування, методи математичної статистики

Загальна характеристика процесу підготовки спортсменів збірної команди України з фехтування в чотирирічному олімпійському циклі 2009-2012 рр.

Основне завдання тренерського складу і співробітників комплексної наукової групи (КНГ) ДНДІФКС перед початком нового чотирирічного олімпійського циклу 2009-2012 рр. було визначити кандидатури, які будуть залучені до напруженої підготовки і для ефективної роботи яких буде створено весь комплекс організаційних, кадрових, матеріально-технічних, науково-методичних умов.

Перспективність спортсменів визначали за їх руховим потенціалом, можливістю подальшого розвитку фізичних якостей, вдосконаленням техніко-тактичних та функціональних можливостей, формуванням нових рухових навичок. У відборі спортсменів ми керувались такими даними:

1. Спортивні досягнення та їх динаміка впродовж останніх 2-3 років.

2. Вік, стан здоров'я, антропометричні показники з урахуванням специфіки фехтування на різних видах зброї.

3. Здатність спортсмена до сприймання сучасної техніки і тактики виконання найважливіших елементів у виді фехтування, у якому він спеціалізується.

4. Рівень розвитку спеціальних фізичних якостей, що слабо піддаються розвитку у процесі тренувальної діяльності.

5. Потенційні можливості функціональних систем організму до виконання заданих великих тренувальних і змагальних навантажень.

6. Психічна стійкість до виконання специфічних тренувальних навантажень і здатність до ведення спортивної боротьби в екстремальних умовах змагальної діяльності.

7. Цілеспрямованість у досягненні найвищих спортивних результатів в обраному виді фехтування.

Вирішення завдань, які пов'язані з подальшою підготовкою відібраних спортсменів, здійснювалось на підставі цільової програми (ЦП), що розроблена тренерським складом та співробітниками КНГ (рис. 1) і яка передбачала:

- розробку програм та планів підготовки збірної команди на чотирирічний олімпійський цикл 2009-2012 рр.;

- прогнозування результатів виступів спортсменів та команд на головних змаганнях року;

- розробку системи комплексного контролю як апарату управління тренувальною та змагальною діяльністю спортсменів;

- розробку модельних характеристик змагальної діяльності підготовки спортсменів;

- впровадження та реалізацію передових технологій системи підготовки та методичних новинок у тренувальний процес;

- відбір спортсменів у збірну команду країни;

- розробку структури заключного етапу безпосередньої підготовки до Ігор XXX Олімпіади у Лондоні;

- контроль виконання поставлених завдань у ЦП підготовки збірної команди країни з фехтування.

Під час підготовки українських фехтувальників враховувались тенденції розвитку фехтування у світі:

- розширення географії країн, що претендують на призові місця;

- зростання конкуренції між ними;

- державні форми в організації та фінансуванні олімпійської підготовки національних команд низки країн;

- зміцнення матеріально-технічного, апаратурного, науково-методичного та медичного забезпечення, вдосконалення змагального і тренувального процесів тощо.

З урахуванням цього розробляли динаміку зростання спортивних досягнень усіх кандидатів до збірної команди, модельні характеристики, індивідуальні плани за роками чотирирічного олімпійського циклу.

Основою методичної концепції було прийнято багатоциклову систему планування з досягненням піку спортивної форми у 2-3-х головних змаганнях року. Переважна спрямованість підготовки спортсменів у 2009 р. передбачала суттєве підвищення загального рівня функціональних можливостей організму, всебічний розвиток фізичних, психічних, техніко-тактичних спрямованостей, що прямо чи опосередковано впливають на спортивні досягнення.

Надзвичайно важливими у процесі олімпійської підготовки були етапні, поточні та оперативні обстеження, які вирішували низку практичних питань, що давало змогу підвищити ефективність тренувального процесу.

Аналіз виступу українських спортсменів на головних змаганнях 2009 р.

Готували фехтувальників України до чемпіонатів Європи і світу у 2009 році відповідно до Цільової програми підготовки збірної команди України з фехтування до Ігор XXX Олімпіади у Лондоні.

У 2009 році на чемпіонатах Європи і світу було завойовано 7 медалей – 3 золоті, 1 срібна і 3 бронзові (табл. 1,2).

Найбільшого успіху досягли спортсменки з фехтування на шаблях. Виступ О.Харлан, яка виборола 3 золоті медалі і 1 срібну, став справжнім тріумфом. Видатного успіху досягли О.Харлан, О.Хомрова, Г.Пундик, О.Жовнір, які у командних змаганнях завоювали золоті медалі на чемпіонатах Європи і світу. У світовому рейтингу FIE шабля (жіноча) посідає 1 місце (338 очок), 2 місце – Росія (304 очки), 3 місце – США (252 очки). Підсумки чемпіонатів Європи і світу 2009 р. стали свідченням подальшого зміцнення передових позицій української жіночої шаблі. Збірна команда України укомплектована молодими (середній вік спортсменів збірної команди України на чемпіонаті світу – 20,75 років) і перспективними спортсменами. Отже, у фехтуванні на шаблях серед жінок Україна має добрі традиції, чимало талановитих спортсменок і досвідчених тренерів, але цей значний потенціал потрібно активно та цілеспрямовано розвивати, щоб на наступних головних змаганнях досягти успіхів.

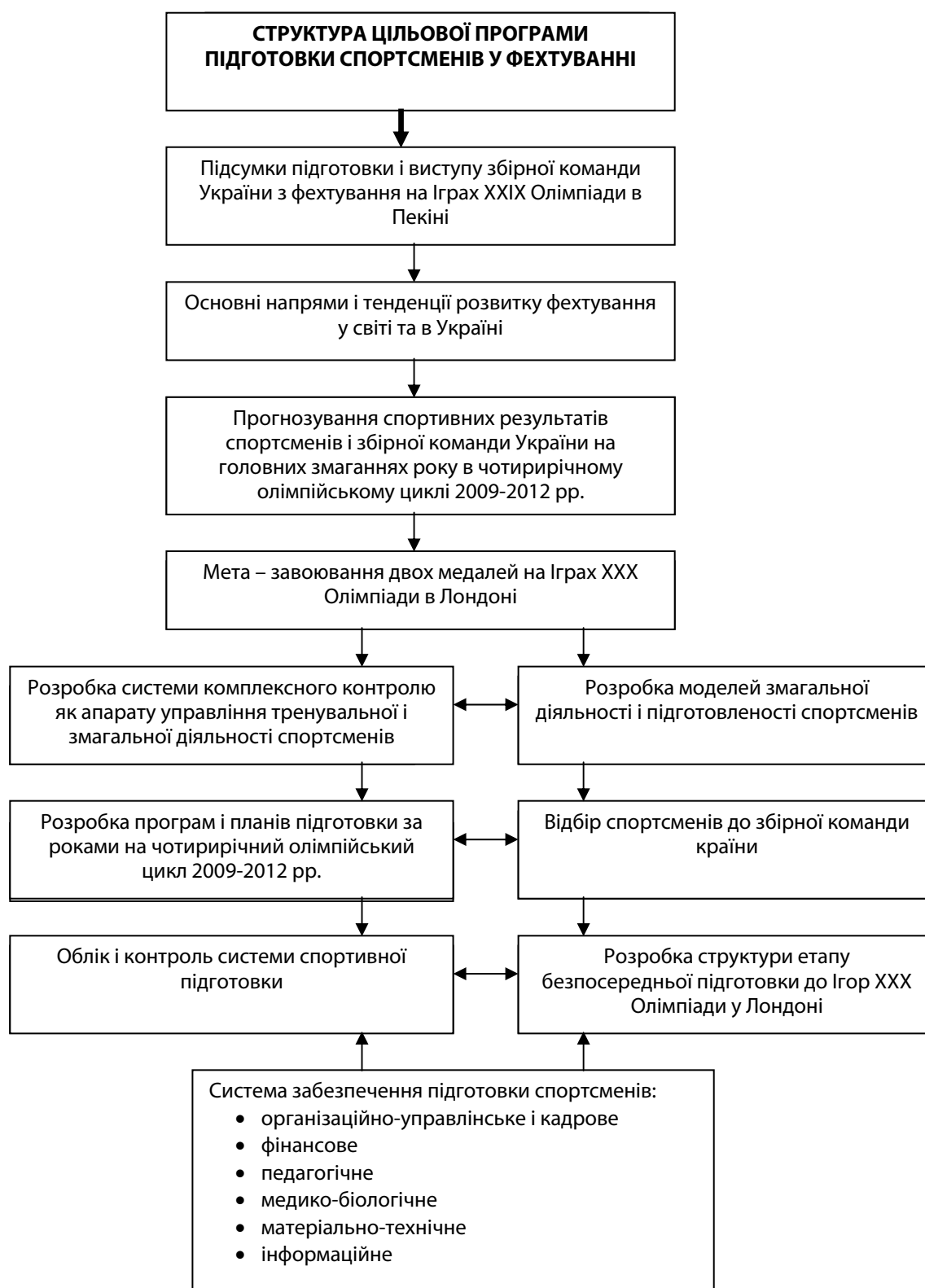

Рис. 1. Структура Цільової програми підготовки збірної команди України з фехтування до Ігор XXX Олімпіади у Лондоні.

Таблиця 1. Динаміка спортивних результатів членів збірної команди України з фехтування на головних змаганнях у 2009 р.

№ з/п	Вид зброї	Прізвище спортсмена	Стать	Вік	Рейтинг у світі на початок ЧС	Результати виступів на головних змаганнях року (місце)	
						ЧС 2009	ЧЄ 2009
1	Шабля	О. Харлан	ж	19	2	2	1
2		О. Хомрова	ж	22	10	7	30
3		Г. Пундик	ж	22	21	52	3
4		О. Жовнір	ж	20	30	23	14
5		В. Лукашенко	ч	29	56	8	35
6		О. Торчук	ч	23	90	46	49
7		Д. Бойко	ч	23	59	47	27
8		О. Штурбабін	ч	25	30	54	37
9	Шпага	А. Почкалова	ж	19	85	3	21
10		Я. Шемякіна	ж	23	22	15	3
11		О. Кривицька	ж	22	96	39	25
12		О. Портала	ж	29	89	49	9
13		І. Рейзлін	ч	25	24	44	18
14		В. Медведєв	ч	26	27	56	21
15		М. Хворост	ч	27	19	59	71
16		Д. Чумак	ч	29	34	77	н/б у
17		Б. Нікішин	ч	29	59	н/б у	6
18	Рапіра	О. Лелейко	ж	32	55	34	17
19		О. Хісматуліна	ж	31	121	26	25
20		О. Ченцова	ж	18	124	39	29
21		А. Московська	ж	18	271	75	38
22		О. Погребняк	ч	21	150	23	49
23		Р. Герцик	ч	20	139	37	19
24		К. Юнес	ч	20	260	57	45
25		В. Колтиго	ч	20	509	84	н/б у
26		Г. Лопатенко	ч	21	-	н/б у	59

Таблиця 2. Динаміка спортивних результатів у командних видах зброї збірної команди України на головних змаганнях у 2009 р.

№ з/п	Вид зброї	Стать	Середній вік	Рейтинг у світі на початок ЧС	Результати виступів на головних змаганнях року (місце)	
					ЧС 2009	ЧЄ 2009
1	Шабля	ж	20,75	1	1	1
		ч	25,0	12	9	10
2	Шпага	ж	23,25	11	12	10
		ч	26,75	5-6	8	6
3	Рапіра	ж	24,75	12	8	6
		ч	20,25	13	14	10

Добре виступили спортсменки у фехтування на шпагах – 2 бронзові нагороди в індивідуальних змаганнях (Я. Шемякіна на чемпіонаті Європи і А. Почкалова на чемпіонаті світу). Однак у світовому рейтингу FIE у командних змаганнях шпага (жіноча) посідає 11 місце (185 очок). 1 місце – Італія (314 очок), 2 місце – Польща (313 очок), 3 місце – Німеччина (304 очок) ... 6 місце – Росія (206 очок)...10 місце – Швейцарія (186 очок). Аналіз виступу жіночої збірної команди України з фехтування на

шпагах дає змогу зробити висновок, що спортивні успіхи і молодість теперішніх учасниць (середній вік – 23,25 років), примножені на давні славетні традиції цього виду зброї в Україні, досвід тренерів, наявність перспективних резервів дасть нам можливість оцінювати ситуацію в українській жіночій шпазі в цілому як добру і дозволяє сподіватись на успішний виступ збірної команди України на чемпіонатах світу як в індивідуальній першості, так і в командній.

Нижче своїх можливостей виступили спортсмени збірної команди України з фехтування на шпагах серед чоловіків – 6 і 8 місця на чемпіонатах Європи і світу, які у своєму активі мали бронзові медалі на чемпіонатах світу 2005 і 2006 рр. У світовому рейтингу FIE шпага (чоловіча) посідає 7 місце (226 очок). 1 місце – Угорщина (356 очок), 2 місце – Франція (340 очок), 3 місце – Італія (300 очок)... 6 місце – Швейцарія (227 очок). Отже, тренерам і спортсменам доведеться зробити детальний комплексний аналіз причин невдалого виступу на головних змаганнях 2009 р. українських шпажистів, щоб ситуація у чоловічому фехтуванні на шпагах докорінно змінилася на краще. І за роки, що залишились до Ігор XXX Олімпіади 2012 р. знову вивести цей вид зброї на позиції, які дозволять українським спортсменам брати участь у боротьбі за медалі.

Виступ збірної команди України з фехтування на рапірах серед жінок (6 і 8 місця на чемпіонатах Європи і світу) та чоловіків (10 і 14 місця на чемпіонатах Європи і світу) слід визнати відносно задовільним. Нині у збірній команді України відбувається зміна поколінь, тобто омолодження складу команд з перспективою досягнення максимальних результатів на момент Ігор XXX Олімпіади 2012 р. Так середній вік чоловічої команди – 20,25 років, а в складі жіночої команди вік двох спортсменок (О.Ченцової і А. Московської) – 18 років. У світовому рейтингу FIE рапіра (жіноча) посідає 12 місце (135 очок). 1 місце – Італія (384 очки), 2 місце – Росія (288 очок), 3 місце – Німеччина (240 очок) ... 10 місце – Румунія (147 очок), 11 місце – Канада (137 очок). Рапіра (чоловіча) посідає 13 місце (129 очок). 1 місце – Італія (414 очок), 2 місце – Росія (292 очки), 3 місце – Німеччина (278 очок) ... 12 місце – Гонконг (134 очки). Аналіз динаміки виступу членів збірних команд України з фехтування на рапірах серед жінок та чоловіків свідчить про наявність прогресу вітчизняних спортсменів та можливості виступати на міжнародній арені на гідному рівні.

Зовсім слабо виступили спортсмени збірної команди України з фехтування на шаблях серед чоловіків – 10 місце на чемпіонаті Європи і 9 місце на чемпіонаті світу. Хоча у 2005-2006 рр. на чемпіонатах світу було завойовано 1 срібну та 1 бронзову медалі. У світовому рейтингу FIE шабля (чоловіча) посідає 12 місце (124 очки). 1 місце – Італія (272 очки), 2 місце – Угорщина (244 очки), 3 місце – Румунія (240 очок) ... 10 місце – Іспанія (130 очок), 11 місце – Канада (120 очок). На жаль стався суттєвий спад у цьому виді зброї. І тому потрібно вжити певних заходів, щоб ліквідувати цю кризу і за роки, що залишились до Ігор XXX Олімпіади 2012 р. у Лондоні, знову вивести цей вид зброї у нашій країні на належний рівень, що дає змогу успішно виступити на майбутніх Олімпійських іграх 2012 р.

У цілому підсумки спортивних результатів (чемпіонати світу і Європи, етапи кубків світу) впродовж 2009 року свідчать, що спортсмени у фехтуванні на шпазі (чоловіки та жінки), шаблі (чоловіки) вже у 2010 році можуть боротися за те, щоб потрапити до першої шістки командного рейтингу FIE, а спортсмени у фехтуванні на рапірах (чоловіки та жінки) – до першої десятки.

Напрями удосконалення олімпійської підготовки фехтувальників України

Виступ збірної команди країни з фехтування на головних змаганнях у 2009 році підтвердив ефективність розробленої провідними спеціалістами країни Цільової програми підготовки збірної команди України з фехтування до Ігор XXX Олімпіади 2012 року.

Розроблена ЦП базується на таких найбільш значущих методичних підходах, якими є:

- попереднє (за 3-4 роки) визначення кандидатур, які будуть напружено готуватися до майбутніх Олімпійських ігор. Під час визначення ймовірних претендентів на успішний виступ на Олімпійських іграх треба орієнтуватися не на поточний рівень їх спортивних результатів, а на передбачувані потенційні можливості, що визначають успіх спортсменів-олімпійців у конкретному виді спорту;

- концентрація фінансових, організаційно-управлінських, матеріально-технічних, науково-методичних та медичних ресурсів для підготовки спортсменів, здатних реально претендувати на завоювання олімпійських нагород;

- цільовий підхід, згідно з яким прогнорозівний остаточний результат в обраній спортивній дисципліні на Олімпійських іграх визначає характер і зміст підготовки спортсменів;

- індивідуалізація процесу підготовки з урахуванням генетичної природи фізичних якостей і властивостей особистості спортсмена;

- динамічність системи підготовки, що визначає гнучке планування, оперативне коригування програми на підставі безперервного вивчення та урахування тенденцій розвитку у світовому спорті, змін у правилах, міжнародного календаря змагань, модернізації інвентарю, спорядження тощо.

Отже, за допомогою викладених методичних підходів нам вдалося визначити концептуальну модель річного циклу підготовки спортсменів, побудовану на використанні індивідуального нормування тренувальних навантажень.

До перспективних напрямів вдосконалення підготовки збірної команди країни з фехтування ми зараховуємо інформаційне супроводження її різних сторін. Так, за допомогою

впровадження сучасних комп'ютерних технологій передбачається здійснити уніфікований підхід щодо формалізації, накопичення, аналізу результатів обстежень спортсменів та надання отриманої інформації тренеру в зручній наочній формі для ухвалення рішень щодо корекції тренувального процесу. Накопичення отриманої інформації з усіх видів обстежень (аналіз ОЗД, ЕКО, ПО та ОК підготовленості) з відповідною структурою та змістом тренувальної діяльності виконуються в загальній базі даних з конкретного виду зброї або в електронному паспорті спортсмена, які розроблені в лабораторіях ДНДІФКС. На цьому етапі в ДНДІФКС впроваджують комп'ютерно-розрахункові комплекси за частковими діагностичними методиками з вибором оптимальної кількості інформативних показників та розрахунком оціночних шкал. Інформаційне супроводження підготовки збірної команди країни буде спрямоване також на пошук та поширення інноваційних технологій, які можна широко використовувати в практиці підготовки спортсменів високої кваліфікації.

Підвищенню ефективності підготовки членів збірної команди країни з фехтування будуть сприяти також заходи щодо психологічного забезпечення. Психологічне забезпечення підготовки висококваліфікованих спортсменів посідає одне з найважливіших місць у тренувальній та змагальній діяльності спортсменів. Це зумовлено як підвищенням соціальної значущості успіху на великих спортивних змаганнях, так і підвищенням щільності результатів між переможцем та призерами змагань різного рівня.

Сьогодні тренер уже не може успішно вести спортивну підготовку спортсмена без урахування всіх обов'язкових вимог спортивної психології.

Психологічне забезпечення підготовки збірних команд країни здійснюється відповідно до загальної концепції організації керування підготовкою спортсменів і передбачає розробку психофізіологічної діагностики і програми психологічної підготовки, внесення корекцій в програму залежно від отриманої інформації тощо.

Основна робота з психологічного забезпечення підготовки збірних команд полягає в розробці та впровадженні в практику рекомендацій щодо використання даних психодіагностики для оптимізації тренувального процесу та психологічної підготовки спортсменів. Психологічною підготовкою вважають цілісну систему психолого-педагогічних впливів на спортсмена, які сприяють підвищенню рівня його психічної надійності та готовності на змаганнях.

Варто підкреслити, що тренери мають бути знайомі зі змістом та методологією психофізіологічної діагностики, вміти використовувати її результати в тренувальному процесі та змагальній діяльності.

Психофізіологічний контроль полягає в систематичному психофізіологічному обстеженні, порівнянні отриманих даних з наявними критеріями та нормативними показниками підготовленості спортсмена.

Отже, найхарактернішою особливістю розвитку фехтування у світі є постійне вдосконалення системи підготовки спортсменів на основі досягнень науково-технічного прогресу. Високий динамізм цього прогресу призводить до революційних змін в техніці видів спорту, методиці тренування, структурі змагальної діяльності, вимагає швидшого організаційно-управлінського реагування на зміни, що відбуваються. Найменше зволікання у вирішенні цих питань неминуче призводить до уповільнення зростання спортивних результатів.

Висновки

Вирішальний вплив на успішний виступ спортсменів України на чемпіонатах світу та Європи у 2009 році (завойовано 3 золоті, 1 срібна і 3 бронзові медалі) зробили такі чинники:

- планування процесу підготовки, що гарантує високу вірогідність виходу на вищий рівень готовності під час головних змагань;
- комплексний контроль функціональних можливостей, прихованих резервів, поточних й оперативних станів з метою індивідуальної оптимізації процесу підготовки;
- розробка оптимальних техніко-тактичних моделей змагальної діяльності і шляхів їх реалізації на головних змаганнях;
- розробка спеціальних дієт, програм відновлювальних процедур;
- допомога тренерам співробітників наукової групи в розробці та корекції планів підготовки, програм різних структурних утворень тренувального процесу, тренувальних засобів тощо.

Тому у підготовці збірних команд країни до Ігор XXX Олімпіади 2012 року в Лондоні треба і далі вдосконалювати планування і відпрацювання найефективніших моделей підготовки спортсменів в річних циклах, добитися оптимального співвідношення кількості змагальних стартів, визначити їх місце в річному циклі в поєднанні з базовою роботою, а також розширити міжнародні спортивні зв'язки з фахівцями провідних зарубіжних країн, налагодити отримання інформації про підготовку основних суперників, використовуючи їх позитивний досвід.

Література

1. Платонов В.Н. Олимпийские виды спорта, соревнования и соревновательная деятельность спортсменов // Общая теория подготовки спортсменов в

- олимпийском спорте / В.Н. Платонов – К.: Олимпийская литература, 1997. – С. 5-46.
2. Дрюков В.О. Організаційно-управлінські аспекти олімпійської підготовки у фехтуванні і перспективи виступу збірної команди України на XXIX Олімпійських іграх у Пекіні / В.О. Дрюков // Актуальні проблеми фізичної культури і спорту. – 2006. - № 10. – С. 13-20.
 3. Дрюков В.А. Выступление спортсменов Украины на Играх XXVIII – XXIX Олимпиад / В.А. Дрюков // Наука в олимпийском спорте. – 2009. - № 1. – С. 87-113.

Abstract. V.O. Driukov, P.M. Azarchenko, V.M. Glebov, O.V. Driukov, M.L. Tkachenko, V.S. Shybert. The results of European and World championships with fencing during 2009 year and the ways for improving the Olympic preparation of Ukrainian athletes, specializing of fencing // Contemporary problems of physical culture and sports. – 2009. – № 16. – P. 10-16. The aim: to analyze the sportive results of ukrainian athletes, specializing of fencing, during competitions in European and World championships in 2009 year as also to appreciate the ways for improving their olympic preparation during 4 years olympic cycle 2009-2012 years. The methods of investigation: the analysis of the data from literature and internet sources, as also from the records of European and World championships at fencing during 2009 year; pedagogical observations, interrogations, statistical methods. The results: it is shown that successful competition results of ukrainian athletes at fencing during 2009 year based on the rational training system for the athletes preparation during 4 years olympic cycle. It means utilizing the polycycle planes during a year preparation so that the highest level of sportive skillfulness would be achieved immediate at 2-3 main starts of season. The structure of each yearly cycle of preparation took into account the sportive kalendar of International Federation at fencing and was adapted to the specific of fencing. It is analyzed the results of competitions for each athletes in the Ukrainian national team during main championships during 2009 year. It is shown the ways for improving the Olympic preparation of Ukrainian athletes, specializing of fencing. Conclusions: the main role for successful competition results of ukrainian athletes, specialized of fencing, during European and World championships plays such components: to plane the training process in such way as the highest level of functional possibilities of the athlete's would be achieved to the start of main competitions; it is necessary to provide the complex control of the functional possibility and operative state; creation of optimal technik-tactik models for the competitive activity of the athlete and finding the ways for their realization during basic competitions; to working out the special diets as also the programmes of rehabilitation; to use the help by

research-working group for konches as concern the planes of training loads and correction of them during training process; to use the different training tools at cetera.

Key words: competition, athletes, sportive results, fencing.

Аннотация. В.А. Дрюков, П.М. Азарченко, В.М. Глебов, А.В. Дрюков, М.Л. Ткаченко, В.С. Шуберт. Итоги выступления сборной команды Украины по фехтованию в 2009 году и направления совершенствования олимпийской подготовки фехтовальщиков Украины // Актуальные проблемы физической культуры и спорта. – 2009. - №16. – С. 10-16. Цель работы – проанализировать спортивные результаты украинских спортсменов на чемпионатах Европы и мира 2009 года и оценить избранные направления совершенствования олимпийской подготовки фехтовальщиков Украины в четырехлетнем олимпийском цикле 2009-2012 гг. Методы исследования: анализ данных литературных источников, информационная сеть Интернет, технических протоколов чемпионатов Европы и мира по фехтованию 2009 года, педагогическое наблюдение, опрос, методы математической статистики. Результаты: показано, что успешное выступление украинских спортсменов в фехтовании базируется на рациональной системе подготовки спортсменов в четырехлетнем олимпийском цикле, в котором структура годичного цикла предусматривает многоцикловое планирование с достижением пика спортивного мастерства в 2-3 главных стартах сезона. Структура каждого годичного цикла подготовки учитывает спортивный календарь международной федерации фехтования и адаптирована к специфике фехтования. Проведен анализ спортивных результатов членов сборной команды Украины на главных соревнованиях 2009 года. Также, показаны направления совершенствования олимпийской подготовки фехтовальщиков Украины. Выводы: решающую роль в успешном выступлении спортсменов Украины на чемпионатах мира и Европы 2009 года (завоёваны 3 золотые, 1 серебряная и 3 бронзовые медали) сыграли такие факторы: планирование процесса подготовки, что гарантирует высокую вероятность выходы на высший уровень готовности во время главных соревнований, комплексный контроль функциональных возможностей, резервных возможностей, текущего и оперативного состояния с целью индивидуальной оптимизации процесса подготовки, разработка оптимальных моделей технико-тактических моделей соревновательной деятельности и путей их реализации на главных соревнованиях, разработка специальных диет, программ восстановительных процедур, научное сопровождение подготовки спортсменов.

Ключевые слова: соревнования, спортсмены, спортивные результаты, фехтование.

Статтю отримано до публікації: жовтень 2009.
Статтю прийнято до публікації: листопад 2009.